

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Cena pojedynczego egzemplarza

500 Mb.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.

Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3 (Tel. 73)

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31 (Tel. 173)

Ogniska zamętu.

Lwów, 28. marca.

Wewnętrzne wypadki, rozgrywane się w Niemczech, ich ewentualny dalszy przebieg, oraz możliwy ich wpływ na europejską koniunkturę polityczną, stanowią temat, domagający się nowego rozpatrzenia. Na ogółko bowiem zamętu niemieckiego skierowują się nadzieje i rachuby sowiektów, Niemcy i Rosja, jako organizmy państwowe najbardziej dotknięte następstwami przebiegu i klęsk wojennych, stanowią z natury rzeczy obfity rezerwoar dążeń restytucyjnych i odwetowych. Dążności te podcina wprawdzie stan niemożności bądźto psychicznej, bądź materialnej, co w rozmaitych odmiannach i odmianach uwydatnia się zarówno w Niemczech, jak w Rosji, niemniej wspomnianych tendencji kolaryzujących się niemal w sposób instynktowny, nie wolno nam lekceważyć. Groźne one są przez utajone siły, prace do zniszczenia uwalniającego się w Europie układu politycznego, niepokojące w swej polityce siania wokół rozstroju i niepewności, zmuszające do ciągłej czujności przez tkwiącą w nich nieobliczalność i determinacyjny charakter.

Zamęt niemiecki, rozpatrywany z osobna, bez związku z sowieckim ogniskiem, nie wydawałby się groźny. Wszak przebieg wypadków wewnętrznych w Niemczech z dni ostatnich daje nam obraz całkowitego rozprzeżenia. Poszczególne organizacje bojowe, które miały stać się groźbą wobec Francji i Polski i stanowić zwarte kadry niemieckiego odporu i zbrojnego odwetu, zwróciły swe ostrza nawzajem przeciw sobie. Mamy oto zbrojne obozy bawarskie księcia Rupprechta, Kahra, Heima i t. d., zmierzające do zerwania związku państwowego Bawarii z Rzeszą i dążące do restytucji dynastji Wittelsbachów; mamy zbrojne grupy nacjonalistyczne o nieokreślonej barwie politycznej, dążące jednak do zniecenia socjalistów, wyrzucenia żydów i przerwania dyktatury, ugruntowanej najpierw w Bawarii, na Rzeszę; mamy obóz Ludendorffa, uspołobiony antyklarikalnie, opowiadający się przeciw dążnościom separatystycznym, mający silne wpływy w Reichswehrze; mamy ponadto zbrojne grupy radykalnych robotników, kultuwające tradycje Spartakistów saksońskich. Tarcia, zarysowujące się między wspomnianymi obozami zwiększają się a zamęt stad wynikający i groźba wojny domowej silnie podminowały stanowisko gabinetu Cuna, przed którym pouadto zarysował się groźny konflikt z rządem pruskim. W tym kłębiącym się wirze sfer-

LIKIERY „BOLSA”

najprzedniejszej jakości

do nabycia w wszystkich
pieniędzy-redakcyjnych i
restauracjach.

Cynizm zwyrodniałego „stróża sowiec. sprawiedliwości”.

W. C. I. K. wstrzymał wykonanie wyroku.

Krylenko demaskuje istotne podstawy „procesu” moskiewsk.

(Telefonom od naszego korespondenta).

Warszawa. (M.) Z Moskwy telegrafują: Na zapytanie jednego z korespondentów pism zagranicznych, czy skazani księża katolicki będą wydani Polsce w drodze wymiany personalnej, „prokurator” sowiecki Krylenko dał następującą cyniczną odpowiedź:

„Rząd rosyjski nie przeciw takiej wymianie mieć nie będzie. Jest to wogóle jedyna wymiana „towarowa” między Polską a Rosją.

acych się sil największy mór zda się mieć Ludendorff, skoro ten jedynak zdecydował się działać i użyć środków drastycznych, natychmiast będzie miał przeciw sobie oporny separatyzm bawarski, a może i jakiś inny, oraz wróg zbrojny front robotników komunistycznych.

Obraz więc zgola nie imponujący, a na jego widok przypomina się jeden z ustępów wspomnianej wizji przyszłości, skreślonej w ostatnim rozdziale „Wiatru od morza” Żeromskiego, gdzie, śmiejąc, przedziegnięty w anglomana tak przygwałdzia nerorującego i odgrządzającego się odwetem Niemca: „Masa się wam z gaści wyknęła. Już ani Niedźwiedź, ani Fryc, ani Bismarck nie udepce jej, nie ujarzmi, nie ugniecie w żelaznych swych dłońiach. Masy nie macie, jak ja miałeście niegdyś. Wyszła poza was i stała się sobą. To jest wasza klęska najgorsza”.

Istotnie. Wielki Fryc musi przewracać się w grobie, patrzeć na niesforność, tak, zdawałoby się, wytre-sowanych Niemców, a Bismarck, „żelazny kanclerz”, gdyby spojrzął na współczesne Niemcy, ożywiłby w sobie wszystkie utajone obawy, jakie miotaly nim, gdy zastanawiał się nad przyszłością Niemiec. A niedźwiedź, — jeśli to nie symbol dawnej Brandenburgii — lecz moskiewski niedźwiedź — który już raz w dziejach pomógł Niemcom wydzwignąć się z pod ciosów, zadanych ręką Napoleona?

Ta odpowiedź Krylenki odstaria prawdziwe podstawy procesu sowieckiego przeciw duchownym katolikom.

Moskwa. (PAT) Wykonanie wyroku śmierci na arcyb. Cieniaku i pralacie Bukkiewiczu zostało wstrzymane na skutek uchwały centralnego komitetu wykonawczego, który zapowiedział wydanie specjalnej decyzji.

Niedźwiedź moskiewski ustroił się na czerwono. Nie swojo mu mocno w tym czerwotem odosobieniu i radby purpura cały świat ustroić. — Niemcy, to Niedźwiedzia „sojusznik” — a zarazem pomost do światoborczych planów.

Czyżby więc była wówczas nieścisła, wypatrzana w kolisku dziełowym prawda wizji „Wiatru od

morza?”... Tętni w niej wspaniała zapowiedź pełnego blasku życia i rozwoju Polski. Ale na urzeczywistnienie tej prawdy, trzeba nam jeszcze popracować. Jednym z czynników tej pracy, to stała gotowość na ofiarzające nas niebezpieczeństwa, to mocne pogotowie i zorganizowana siła Państwa.

Wówczas nie tylko ugratulujemy dziedziny obecnej, ale staniemy przed nami nowy niraż, w którym krew życia tętnić zacznie:

„Któż wie, czy Mazur z Prus Wschodnich nie otrze z twarą polną z brudu niewoli i nie wspomni sobie że nad nim panują cudzoziemcy?”.

Z Senatu.

O ochronie użytkowców ziemi na krę-sach wsch. — Zwolennicy i przeciwnicy ustawy. — Odesłanie ustawy do Komisji prawniczej.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 28. marca. Na wczorajszym posiedzeniu Senatu, po przystąpieniu do głoszenia dotychczasowej ustawy, sen. Osłowski referował o zmianie ustawy w sprawie przedłużenia ochrony użytkowców ziemi na krę-sach wschodnich. W imieniu umiarkowców, Komisja przemawiał przedw ustawie sen. Smółski. Zwłaszcza wypowiadał się przeciw przedłużeniu ochrony dla tych użytkowców, którzy zajęli cudze grunty podczas rewolucji bolszewickiej. Sen. Baliński zarocił uwagę, że ustawa ta nie ma być rozpatrywana przez Komisję prawną, czy Senatu i wniesi o odesłanie ustawy do tej Komisji. Sen. Błyszcz broń znaczenia humanitarnego ustawy, że procent ludności tamtejszej stanowią bohaterowie, którzy skutecznie brali na tych ziemiach polskość i wierę katolicką.

W głosowaniu przyjęto wniosek formułny sen. Balińskiego i sprawa odesłano do Komisji prawniczej Senatu. Następne posiedzenie dnia 19. kwietnia.

Co mówi i myśli Lwów o sprawie mieszkaniowej?

Głos Prezydenta Neumanna.

NALEŻY ZACHOWAĆ USTAWĘ O OCHRONIE LOKATORÓW, ALE PODNIEŚĆ CZYNSZĘ. — PASKARSTWO MIESZKANIOWE UFRAMOWANE PRZEZ LOKATORÓW. — LUDZIE NIE ŻENIA SIĘ Z POWODU BRAKU MIESZKAŃ. — NADZIEJA POPRAWY STOSUNKÓW.

(lug) W poruszonej w ostatnich dniach na łamach „Gazety Lw.” sprawie mieszkaniowej wypowiedział zapytany przez współpracownika naszego prezydent miasta Neumanna szereg uwag, dotyczących wpływu tych fatalnych stosunków na gospodarkę gminy i na bieg życia społecznego wogóle. Spostrzeżenia te streścić można w następujących słowach:

Lwów, 28. marca.

Obecne stosunki mieszkaniowe są tak niernormalne, że zmiana w kierunku unormowania ich musi koniecznie nastąpić. Nie mówię tu — nadmieniał prez. Neumann — o samej ustawie o ochronie lokatorów, gdyż zachowanie jej — na razie —

czasu rozwinięcia się ruchu budowlanego i powstania dostatecznej liczby nowych mieszkań, jest nie-zbędne.

Należy jednak bezwarunkowo podnieść wydatnie komerne — n. p. do wysokości przedwojennych czynszów w stosunku do dzisiejszego stanu waluty. Niskie czynsze dzisiejsze są nietylko wyzyskiem właściciela przez lokatora, który bardzo często uprawia paskarstwo mieszkaniowe, podnajmując pokój za nie-lywate ceny albo odstępując mieszkanie za milionowe sumy — ale także są szkodą dla całego miasta, gdyż

domy przez szereg lat nie mogą być naprawiane, a gmina nie może pobierać większych podatków.

Ponieważ przyczyną braku mieszkań jest zastój budowlany, powołano społeczeństwo dążyć do wzniesienia jak największej liczby domów. A brak mieszkań jest w istocie obecnie bardzo dotkliwy. Wpływa to fatalnie na stosunki społeczne, a także uniemożliwia w wielu wypadkach zawieranie małżeństw, których liczba wskutek tego znacznie się obniżyła.

W ostatnich miesiącach ruch budowlany jest w mieście naszym coraz żywszy — można zatem mieć nadzieję, że stosunki poprawią się znacznie, skoro zamierzone budowy będą już ukończone.

Podwyższenie czynszów dzierżawnych na kolejach.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 marca

Ministers w) K lei żel. ustalił z ważnością od 1 kwietnia br. nowe podwyższone opłaty czynszów dzierżawnych w nasępującym wymiarze:

Za place na skład towarów od każdego metra kwadratowego miesięcznie 180 — 150 wz. łącznie 120 mk. za dzień od kategorii stacji; a i place po boczni e norma no-to owa, kolejki wąskotorowe, rurociągi, kable i tp. urządzenia komunikacyjne podwójnego czynszu dzierżawnego; za place pod budki i kioski dla handla drobnego oraz pod wagi wozowe, dalej za magazyny kryte — dziesięciokrotność powyższego czynszu zaś za rampy, zsypy, piwnice i strychy — pięciokrotność tego czynszu.

Przy dzierżawac, trwających poniżej 12 miesięcy, względnie przy wypowiedzeniu umowy przez ramobieców w ciągu pierwszego roku oblicza się czynsz o 50 proc. wyżej.

Koszta sporządzenia umowy opłaca strona w wysokości 10.000 mk., zaś kaucja wynosić ma tyle, ile czynsz przypadający za pół roku.

Dyrekcja kolejowa otrzymała pół cenie zawarcia dodatkowych umów z dotychczasowymi najmożliwiecami.

Z państwa S. S. S. R.

NOWA KONSTITUCJA SOWIECKIEJ ROSJI — CIAŁO USTAWODAWCZE MA OTRZYMAĆ NAZWĘ: „PALATA NAJONALNOHO SOWJETA”. — DO „PALATY” WEJDA PRZEDSTAWICIELE „PROWINCJI ZABRANYCH”. — CHOROBA LENINA I SPÓR O NASTĘPSTWO PO NIM. — WYKRYCIE FABRYK FAŁSZYWYCH MONET.

(Korespondencja własna „Gazety Lw.”)

Pogranicze polsko-sow.,
25. marca.

Odbyty ostatnio w Moskwie zjazd „Weika” (Wszecchosyjski Centralny Komitet Wykonawczy) postanowił zwołać wszystkie prezydja „parkomów” (Komitety partyjne) i „ispolkomów” (Komitety wykonawcze) republik S. S. S. R., celem zatwierdzenia wygotowanego projektu nowej „konstytucji” sowieńców. Projekt przewiduje utworzenie izby prawodawczej pod nazwą: „palata nacionalnoho sowjeta”. W skład „palaty”, obok przedstawicieli S. S. S. R., mają wejść reprezentanci poszczególnych „autonomicznych” prowincji narodowościowych Rosji. Szczególnie godnym uwagi jest ten punkt w projekcie, który przewiduje powołanie do „palaty” przedstawicieli tych prowincji, które „na razie znajdują się poza granicami sowieńców”, mianowicie Galicji Wschodniej, Białorusi i prowincji nadbałtyckich. Warto pamiętać o tych sowieckich chorobliwych apetytach. Zdumiewający wprost jest cynizm i perfidja, z jaką sowiećcy, tłumiąc krwawo u siebie każdy objaw samodzielnego ruchu narodowego Ukraińców, Białorusinów, Gruzinów i t. d. — przedstawiają się równocześnie jako „obrońcy pokrzywdzonych i uciskanych narodowości”. Tradycyjna to polityka Moskwy, doprowadzona przez współczesnych jej władców do genialnego wprost kunsztu.

Prasa sowiecka w komunikatach swych przygotowuje opinie mas ludowych na możliwość śmierci Lenina i nawołuje na ten wypadek do spokoju. Równocześnie sonduje się opinie w sprawie popularności kandydatów, ubiegających się o władzę po umierającym „czerwonym carze”. Na Ukrainie jako kandydatów słyszy się najczęściej nazwiska Kamieniewa, Frunzego i Bucharina. Ten ostatni ma zwolenników tylko w sferach skrajnych komunistów,

reszta ludności jest mu przeciwna. Brak popularności Bucharina tłumaczy się jego stanowiskiem wobec „Nepu”. Bucharin mianowicie jako reprezentant ortodoksyjnych haseł komunistycznych, zwalcza obecny system ekonomiczny sowieńców, zarzucając mu tendencje kapitalistyczne.

Jak już dawniej donosiłem, ludność na Ukrainie posługuje się w stosunkach handlowych coraz częściej monetą kruszcowa, zachowana z czasów carskich. Okoliczność

ta stała się podnieta do fabrykowania fałszywych monet złotych. Ostatnio wykryły władze sowieckie w Odessie tajną fabrykę fałszywych 5-cie rublowych monet złotych. Przy rewizji znaleziono 17.000 sfałszykowanych monet, wiele przygotowanego materiału oraz przyrządy do fabrykowania. Aresztowano 12 fałszerzy, na czele których stali Jakowlew i Aleksandrow, b. oficerowie carscy. Podobną „fabrykę” odkryto w Latyczowie, gdzie aresztowano dwóch fałszerzy, a to: Eisenberga i Iwanowa, b. komisarza sowieckiego. W Płoskirowie aresztowano H. Czerepachę, również b. komisarza sow., który fałszywe monety sprzedawał w Winnicy, oraz wysyłał je kupcom na pograniczu w Polsce. W związku z tą aferą aresztowały władze sowieckie wielu żydów, trudniących się handlem walutowym.

Iks.

Nowa ofenzywa czeska przeciw Polsce z powodu ostatecznego wcielenia do Polski Małopolski Wschodniej.

CO MÓWI ORGAN CZESKICH KLERYKAŁÓW? — ZARZUT „NIEUCZCIWOŚCI” W USTACH WIAROŁOMCÓW. — PODBURZANIE LUDNOŚCI RUSKIEJ. — I P. BENESZ NIEZADOWOLONY. — MARZY. CIĄGLE O „KORYTARZU ROSYJSKIM”. — ORGAN CZESKIEJ NARODOWEJ DEMOKR. CHCIAŁBY WIDZIEĆ BODAJ „TYMCZASOWE PAŃSTWO ZACH.-UKR.”, KTÓREBY POTEM MOGLI ZAGARNAĆ CZESI. — APEL DO... POLSKICH SŁOWIANOFIŁÓW.

Lwów, 28. marca.

Klerykalny „Cech” praski, organ rządowego stronnictwa ks. Stranka, przynosi w ostatnim numerze (Nr. 81 z 24. III. r. b.) wstępny artykuł pióra polityka Horskiego pod tytułem: „Dzień żałoby”, w którym omawia sprawę ukraińską. W artykule tym czytamy, jak to „z polskiej strony obiecano Ukraińcom samorząd, co następnie dla nich i w traktacie pokojowym zostało zagwarantowane”. Z czego jednak Ukraińcy nie są zadowoleni, „ponieważ już i dawniej, jak o tem uczy historia narodu ukraińskiego, Polacy jedenaście razy obiecywali dać im samorząd,

lecz danego słowa nigdy nie dotrzymali”. Z czego wynika, że „i teraz nie będzie inaczej, gdy Polacy już po raz dwunasty obiecują”, ponieważ — według „Cecha” — dziś jest „w modzie tylko obiecywać, ale nie z obietnic nie dotrzymać”.

Czy miał tutaj „Cech” na myśli praktyki czeskie i obietanki Massaryka dane Słowakom w pilsburskiej umowie — o tem niestety nie wspomina. Za to organ czeskich klerykałów rozumie, dlaczego „Ukraińcy nie wierzą Polakom, narodowi wielce niuczciwemu, któremu nie można zaufać, i stąd dochodzi między oboma narodami do

Geneza energii psychicznej prof. Jana Danysz.

(Zarys filozofii biologicznej z przedmowa Julj. Payota i W. M. Kozłowskiego. Książnica polska Lwów—Warszawa 1923)

Lwów, 28. marca.

Pojawiła się książka, która zwróciła na siebie uwagę świata naukowego i wywołała obszerny omówienia.

W dziele tem autor rozbiera dzieje rozwoju materji i energii od eteru do człowieka, od clażenia powszechnego do myśli ludzkiej, która traktuje, jako przejaw zasadniczo tej samej, powszechnej energii, a właściwiej mówiąc, jako wynik stopniowego jej postępowego rozwoju, tak samo jak organizm człowieka, jako wynik stopniowego rozwoju pierwiastków zawsze tej samej materji.

Są to wyniki długich celowych prac doświadczalnych i poważnych rozmyślań biologa, który stara się uprzyścić szerszej publiczności zrozumienie znaczenia ostatnich zdobyczy naszej obecnej wszechwiedzy. Myśl przewodnia autora i

przekonywujące jego wywody nie trudno streścić w kilku zdaniach.

Rzecz można, że głównem zadaniem tej nie wielkiej książki jest określenie istoty postępu: co można nazwać postepem, na czym on polega, do czego dąży, w jaki sposób, jeżeli istnieje rozwój postępowy w naturze, można czynniki tego rozwoju odnaleźć, wyznaczyć i utrwalić jego drogi.

W świecie mineralnym, elektrycznym, atomy puste łączą się w atomy złożone, w molekuly i tak powstaje nowa forma energii: pokrewieństwo chemiczne, którego w żadnym stopniu nie posiadają elektrycy, a które jest wynikiem ich zorganizowanej współpracy.

Pokrewieństwo chemiczne molekuł mieści w sobie wszystkie poszczególne właściwości elektronów, staje się jednakże dzięki skojarzeniu elektronów w nowe jednostki wyższego rzędu, jako też zorganizowanej ich współpracy, zupełnie nową formą energii, zdolną do wykonania pracy, której ani poszczególne elektrony, ani wszystkie razem niezorganizowane w molekuly elektrony wykonać nie są w stanie.

Dopiero dzięki tej nowej formie

energji wytwarzać się mogą kompleksy chemiczne coraz więcej złożone i przez to coraz czulsze na działanie wszelakich czynników zewnętrznych i tak, stopniowo, z pokrewieństwa chemicznego powstaje wrażliwość, znów nowa zupełnie, potężniejsza forma energii, jako wynik współpracy wielu połączonych i zorganizowanych molekuł.

W świecie żywych istot, każdy przewodnik, każda komórka składająca wielokomórkowy różniczkowany organizm posiada tę ogólną wrażliwość.

Prosto dodanie wszystkich istniejących, ale niezależnych od siebie jednokomórkowych stworzeń nie podniesie stopnia wrażliwości, ani nie zmieni jej natury. I tutaj także dopiero współpraca coraz większej ilości różnych komórek złączonych w jeden organizm i w świecie zwierzęcym, wyszczególnienie tkanki nerwowej, staje się czynnikiem stopniowego rozwoju i różniczkowania wrażliwości: coraz jaśniejszej, subtelniejszej świadomości, coraz szersze pola obejmujących refleksów: instynktów, uczuć, inteligencji, rozumów.

Tak więc, przebiegając cały nie-

przerwany łańcuch znanych dzisiaj, coraz więcej złożonych tworów, autor stwierdza, że istota postępu jest powstawanie nowych coraz potężniejszych form energii, jako wyników łączenia się i pewnej zorganizowanej współpracy pierwiastków niższych kategorii w całości wyższego rzędu: atomów w molekuly, komórek w organizmy, ludzi w społeczeństwa; że rozwój postępowy polega na zwiększającej się z każdym szczeblem wydajności pracy zorganizowanych jednostek materji, że zatem najważniejszym czynnikiem rozwoju musi być coraz lepsza organizacja współpracy coraz większej ilości różnych pierwiastków, skojarzonych w nowe całości.

Oczywistem jest, że tak pojęty rozwój, jako ciągły wzrost energetycznej potęgi nowo powstających jednostek czynu, nie może mieć granic, i jeżeli dotychczasowym jego wynikiem jest obecna energia psychiczna człowieka, to przypuścić należy, że dzisiejszy człowiek jest także tylko przejściowym tworem tego rozwoju, i niema żadnej racji wątpić, że człowiek przyszłości o tyle wyżej wzniesie się ponad obecnego, o ile obecny przewyższa imy-

ciągłych starć, przez Polaków bezwzględnie i niechętnie a krwawo tłumionych”. Praskiemu „Cechowi” podobaloby się, gdyby było nadzwrot.

Dalej oburza się „Cech” „dlaczego nie był przeprowadzony plebiscyt we Wschodniej Galicji, gdy się tyle mówi o samostanowieniu narodów”. Zapomniał wszakże, że na Słowaczczyźnie nie było plebiscytu, lecz na podstawie sfałszowanej deklaracji została ona przyłączona do Czech. Postępowanie Rady Ambasadorów w sprawie Małopolski Wsch. nazywa „grzeszną naiwnością i lekkomyślnością, skoro sądzi ona, że Polacy dadzą samorząd Ukraincom — których już tylekroć szukali”. Dziwi się też, „dlaczego Rada Amb. nie zastrzegła sobie hojnie prawa kontroli w tem, by warunki te faktycznie zostały spełnione, tem więcej, gdy zna z dziejów Polaków, jak i dotychczasowe mecenizstwo Ukrainców pod rządami Polaków”. W końcu artykułu żywi nadzieję, że „i Ukraińcy również samy przyłożą rękę swą do tego, aby bądź co bądź pomimo tych szacherek i knozań osiągnąć mogli wszystkie prawa, które się im jako niezależnemu narodowi całkowicie należą”.

Tu nadmienić należy, że ów „Cech” jest praskim organem stronnictwa czeskich kleryków, którzy w zeszłym roku przez swoich delegatów szukali w kołach narodowej demokracji polskiej poręczymienia dla „zbliżenia” czesko-polskiego i które w tym roku organizują „wielką narodową pielgrzymkę czeska do Polski”.

Organ p. Benesza „Ceske Slovo” (Nr. 67 z 23. III. r. b.) również nie może utać swoich marzeń i pobudnych życzeń co do tego czesko-rosyjskiego korytarza. Tam również znajdujemy artykuł pt. „O wolności wschodniej Galicji”, w którym opowiada się jak to „we Lwowie Ukraińcy demagogowali i przysięgali, że nigdy się nie pogodzą z tem, by pozostawać młotem w ramach Państwa Polskiego i jak podobno po oświadczeniu pewnego posła ukraińskiego, by naród zrzucił z siebie nierawidzone jarzmo polskie, do szło do starć, w czasie których dusznością najniższych kregowców: bo niewatpliwie wszystkie zabiegi myślących ludzi dają obecnie coraz więcej, coraz powszechniej do wszechstronnego doskonalenia przynajmniej ducha. Praca umysłowa staje się coraz większą potrzebą z dniem każdym liczejszych jednostek, więc niewatpliwie to ciągłe ćwiczenie mózgu wytworzy w nim nowe węzły nerwowe, a z ich wspólnych powstaną nowe formy energii psychicznej, która wniesie rozum, wole, delikatność uczuć i świadomość na wyżyny, których dzisiejszy umysł obić nie potrafi i pozwoła człowiekowi w zupełności opanować naturę, która go otacza, jakoteż warunki rozwoju własnego organizmu.

Jeżeli zdaniem autora nie filozoficzne spekulacje, a jedynie ściśle naukowe zdobycze wiedzy z bogactwa umysłu w nowe źródła psychicznej energii, to też jako najkrótsza, najłatwiejsza droga dalszego postępu, zaleca skupienie i skierowanie wszystkich wysiłków społeczeństwa w tym celu. Rzeczywiście plodna filozofia może być jedynie synteza ściśle naukowych danych

Dr. A.

żo Ukrainców, a także i kilku Polaków „raniono...”

Zaznaczamy, że „Ceske Slovo” jest zarazem organem rządowego stronnictwa czeskich nar. socjalistów, do którego i p. Benes należy, i o którym to organie mówi się, że jest on wyrazicielem życzeń p. Benesza. Tego samego Benesza, który wkrótce ma również przybyć do Polski celem przygotowania „zbliżenia” Czech z Polska.

Trzecie stronnictwo rządowe — narodowa demokracja czeska — w swoim głównym organie „Narodních Listův” (Nr. 81 z 24. III. r. b.) omawia „Problem Wschodniej Galicji”, naturalnie w sensie takim samym, Polsce nieprzychylnym. Uważa on, że „Rada Ambasadorów mogła była choć tymczasowo powołać do życia niezależną Rzeczpospolitą zachodnio-

ukraińska, dopóki się na Wschodzie sytuacja nie wyjaśni”. Tymczasem została „Wschodnia Galicja przydzielona do Polski i Polacy teraz tyżące Ukrainców trzymają w więzieniach, gdzie się nad nimi znęcają prawie że w bydlęcy sposób, choć więźniowie ci nie mają żadnego innego grzechu na sumieniu poza tym, że są w oczach Polaków „zawodowymi” Ukraincami”. Słowo „zawodowy” zostało po polsku napisane i czytelnikom wytłumaczone, co to znaczy w polskim języku. „Nar. Listy” uważają, że „jeśli Polacy nadal tak postępować będą, to „skupi się tyle przeszkód dla przyszłej polityki słowiańskiej, iż nie będą ich w stanie całe generacje usunąć”. Jest to apel, lecz równocześnie i groźba pod adresem... polskich słowianofilów. „Cóż oni na to?”

który nie ma wspólnego z wymiarem sprawiedliwości.

Chcę podkreślić i tutaj, a prze mawiam w tej chwili nie tylko imieniem Rządu polskiego, ale imieniem całego świata cywilizowanego, że w każdym rozsądnym, obiektywnie myślącym człowieku budzi się uzasadnione podejrzenie, iż sprawa ta ma inne, nie religijne pobudki, że w danym wypadku chodzi o pobudki czysto polityczne. Jest to taktyka, jaka rząd sowiecki stale i bezwzględnie stosuje. Jedyne rząd sowiecki, a nie trybunał, jako jego bezwolne narzędzie, ponosi odpowiedzialność za wydanie tego barbarzyńskiego wyroku.

Ponieważ sytuacja jest groźna, dlatego Rząd nie poprzestął na zakomunikowaniu swej stanowczej opinii w stosunku do reprezentanta Rosji sowieckiej w Polsce, ale odniósł się również do Watykanu i państw zachodnich, aby spowodować wspólny protest przeciw temu wyrokowi, który jest pogwałceniem wolności sumienia, wolności wyznania i pogwałceniem wszystkich praw, jakie mają zagwarantowane mniejszości narodowe w każdym państwie, a jakimi szczególnie w państwie chcącym uchodzić za najbardziej postępowe, cieszyć się powinny. P. Oboleński, reprezentant Rosji w Warszawie, zakomunikował mi, że wyrok nie będzie wykonany, przynajmniej w najbliższym czasie i że będzie on sprawą jeszcze dalszych pertraktacji dyplomatycznych.

Urzędowe wiadomości, które dziś z Moskwy nadeszły, potwierdzają to stanowisko rządu rosyjskiego.

Nie mam jednak na celu przez podanie powyższej wiadomości osłabić powagi sytuacji, owszem, bardzo silnie podkreślam, mając za sobą dawne doświadczenia, że także czy inne oświadczenia rządu sowieckiego są dla rozmaitych względów taktycznych często zmieniane. W każdym razie chce stwierdzić publicznie, że sprawa, która jak myślę, zainteresuje również gorąco wszystkie państwa zachodnie, — przedewszystkiem Stolicę Apostolską, nie może stanowić żadnego przedmiotu dla jakichkolwiek targów politycznych”.

Deklaracja Premiera w sprawie arcyb. Cieplaka.

„Rząd sow. ponosi odpowiedzialność za wyrok”.

Sowiecy zawiadomiły oficjalnie o wstrzymaniu wykonania wyroku u. Sprawa ta nie może jednak stanowić przedmiotu targów politycznych!

Warszawa, 28. marca.

Na wczorajszym posiedzeniu Senatu przed przystąpieniem do porządku dziennego, zabrał głos Prezes Rady Ministrów gen. Sikorski i w odpowiedzi na zapytanie wystosowane pod adresem Premiera i Ministra spraw zagranicznych w sprawie Arcyb. Cieplaka i tow. złożył oświadczenie, w którym powiedział:

„Rząd polski od pierwszej chwili, kiedy sprawa ks. arcyb. Cieplaka, jako najwyższej głowy Kościoła katolickiego w Rosji wypłynęła na widownię, t. j. przeszło od roku nie zgłaszał swego desinteressement, lecz w każdej poszczególnej fazie zajmował odpowiedzialne stanowisko. Proces arcyb. Cieplaka interesuje nie tylko Państwo Polskie, lecz cały świat cywilizowany, chodzi tu bowiem o wolność wyznania, chodzi o Kościół katolicki w Rosji, który od czasu, gdy nastąpił nowy system rządów w Rosji, jest narażony na cały szereg celowo prowadzonych prześladowań. Dlatego też Rząd polski na samym wstępie procesu zwrócił się do Kurji Apostolskiej z odpowiednim przedstawieniem oczekując ze strony Stolicy Apostolskiej interwencji. Jednocześnie zamierzał Rząd u wszystkich państw zachodnich akcją przeciw gwałtom bolszewickim, która doprowadziła do jednolitego protestu ze strony świata cywilizowanego. Ponieważ równocześnie szefem Kościoła katolickiego w Rosji jest Polak, tak szanowany przez ogół narodu polskiego, ponieważ w danym wypadku sprawa ta dotyczy mniejszości narodowych w Rosji, a więc około 2 milionów Polaków, jest rzeczą zrozumiałą, że i z tego względu Rząd i naród polski był i jest w wysokim stopniu zainteresowany przebiegiem procesu.

Dlatego poselstwo polskie otrzymało polecenie, aby z jednej strony informowało Rząd polski o przebiegu procesu, a z drugiej strony komunikowało rządowi rosyjskiemu nasze i wyraźne stanowisko nasze w tej sprawie. Rząd rosyjski przez cały rok dawał wyjaśnienia bezwzględnie uspokajające, przedstawiając

wobec naszego reprezentanta, że dochodzenia w sprawie arcyb. Cieplaka są czystą formalnością, która żadnych poważnych konsekwencji za sobą nie pociągnie. Mimo to Rząd polski sprawy nie spuszczał z oka.

W ostatnim miesiącu, po rocznem prawie przewiekaniu dochodzeń, przyczem arcyb. Cieplak i tow. pozostawali na wolności nie grożąc, jak mi się zdaje, niczem istniejącemu porządkowi, ani nie prowadząc czynnej polityki, nastąpił w procesie nieoczekiwany zwrot. Arcyb. Cieplak został aresztowany, śledztwo ukończono w zawrotnym tempie i na najwyższego dostojnika kościelnego w Rosji, oraz ks. prałata Budkiewicza wydano wyrok śmierci. — Pozwoliłem sobie w rozmowie z przedstawicielem Rosji p. Oboleńskim nazwać ten wyrok wyrokiem.

Radykalny sposób ocalenia skazanych kapłanów.

„Jeżeli bolszewicy zamordują kapłanów — Pan zginięsz z mojej ręki”. Tak rzekł jeden z deputowanych Izby gmin do swego kolegi-komunisty.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. (M.) Z Londynu telegrafują: Na wczorajszym posiedzeniu Izby gmin jeden z deputowanych stronnictwa „Labour Party” w czasie dyskusji nad wyjaśnieniami przedstawicieli rządu o akcji przedsięwziętej w sprawie skazanych Arcyb. Cieplaka, rzucił propozycję, czy nie byłoby wskaza-

ne wziąć w tym wypadku jako zakładnika komunistę czynnego deputowanego Izby gmin N. Wolda.

Równocześnie deputowany ów zwracał się do komunisty N. Wolda rzek: „Jeżeli bolszewicy zamordują kapłanów katolickich, Pan zginięsz z mojej ręki”.

Powszechne wzburzenie świata cywiliz.

Rząd ang. wyraża obawę, iż wyrok będzie jednak wykonany.

Leafield. (PAT.) Sprawa wyroku śmierci na arcyb. Cieplaka i prałata Budkiewicza była wczoraj przedmiotem dyskusji w ang. Izbie gmin. Podsekretarz stanu urzędu spraw zagr. Mac Neil oświadczył, iż otrzymał od agenta angielskiego w Mo-

skwie donosze potwierdzające obawę, iż wyrok zostanie wykonany w ciągu 72 godzin. Mac Neil dodał, iż agent angielski stosownie do instrukcji rządu angielskiego poczynił wszelkie możliwe kroki w celu ocalenia skazanych duchownych. Zachowa-

nie ze rządu sowieckiego zdaje się jednak wskazywać, iż jest on zdecydowany wykonać ten wyrok barbarzyński.

Berlin. (PAT.) „Berl. Tageblatt” omawiając wyrok przeciwko arcybiskupowi Ciepłakowi i prałatowi Budkiewiczowi pisze, że cały świat cywilizowany potępia ten wyrok barbarzyński. Dziennik wyraża nadzieję,

że Watykan poczyni wszelkie kroki aby zapobiec wykonaniu wyroku.

Madryt. (PAT.) Postępowanie władz sowieckich w stosunku do oskarżonych księży wzbudza powszechne oburzenie w całym społeczeństwie hiszpańskim. Do rządu napływają w wielkiej ilości pisma i depesze z żądaniem interwencji na rzecz skazanych

Protest stolicy przeciw sow. wyrokowi.

Dzisiaj odbędzie się olbrzymi wiec protestujący.

(Korespondencja własna „Gazety Lw.”)

Warszawa (PAI) Dnia o godz. 10 rano w kościele św. Krzyża JE ks. Kardynał Kakowski odprawił solenną Mszę a intencją (całowania Arcyb. Ciepłaka i ks. prałata Budkiewicza, skazanych na śmierć, oraz 13 kapłanów katolickich, nieśmiałych wspólnie męczeńsk krzyż w sowieckiej Rosji.

O godz. 1 po poł. odbędzie się wielki pochód pro estacyjni dla zapamiętania oburzenia stolicy przeciw wyrokowi bolszewickiemu na ks. Arcyb. Ciepłaka i tow.

Warszawa. (AW.) Na wczorajszym posiedzeniu magistrat warszawski powziął jednogłośnie uchwałę wyrażającą najgłębsze oburzenie i protest z powodu rowej zbrodni rządu sowieckiego.

Warszawa. (AW.) Wczoraj odbyło się zebranie Związku rzemieślniczo-gó z udziałem przedstawicieli zjednoczonych polskich stowarzyszeń, w sprawie protestu przeciw wyrokowi moskiewskiemu. Zgromadzenie jednogłośnie napiętnowało wyrok sowiecki jako zbrodniczą polityczną, której nie należy się poddać. Postanowiono wezwać ludność Warszawy do wielkiej manifestacji w dniu dzisiejszym.

Wczoraj odbyły się w Warszawie demonstacyjne zebrania pracowników kolejowych, związku kładników i rencistów ywilnych, oraz reemigrantów z Rosji sowieckiej, na których uchwalono protest przeciw wyrokowi na Ciepłaka.

Jak sformułowano oskarżenie przeciw Arcybiskupowi Ciepłakowi i Jego tow.?

Pogran sów.-polskie, 27 b. m.
(S) Wnioski oskarżenia w sprawie Arcyb. Ciepłaka i tow. brzmią następująco: W roku 1918 w Piotrogradzie założona została organizacja duchowieństwa katolickiego, która miała za zadanie przeciwdziałanie dekretem rządu sowieckiego w sprawie oddzielenia państwa od cerkwi (t. j. pozbawienie Kościoła cech i sytuacji państwowej). W roku 1920 ta organizacja z inicjatywy arcyb. Ciepłaka uchwaliła przejść do czynnej pracy i m. in. odmówić swych odpowiadania akcie o uznaniu dekretu o konfiskacie kosztowności cerkiewnych. W ten sposób duchowieństwo katolickie stało się spowodować zamknięcie kościoła oraz wytworzyć

panikę wśród ludności. W r 1922 organ ten uchwalił rozpocząć bezpośrednie oraz czynne przeciwdziałanie dekretem o przejściu mienia cerkiewnego na rzecz skarbu. Dalej podaje akt oskarżenia rzekome dowody, mające świadczyć o przejawach ze strony oskarżonych tego czynnego oporu

Kupujcie Pożyczkę Złotą!

Prof. Dr. R. Węglowski
OPERATOR OPERATOR
ordynuje od godz. 3—4 popołudniu
ulica **ŁYCAKOWSKA** liczba 80.

PAWEŁ GINISTY.

TIKOZRIS.

Opowieść egipska.

Cesarz Teodozjusz kazał raz swoim żołnierzom gotyckim wyrzucić piętnaście tysięcy mieszkańców miasta Tesalonik, zwabionych do cyrku ponętą zapowiedzią wspaniałej uroczystości. Z tego powodu dotknął go surowy gniew biskupa Ambrożego, który mu wzbrocił wstępu do kościoła. Aby się pojednać z Niebem, Teodozjusz zarządził rzeź heretyków i zniszczenie świątyni pogańskich. I popłynęły po całym cesarstwie strumienie krwi, całe miasta uległy zupełnemu zburzeniu, wspaniałe świątynie, które stawały dotąd opór zębowi czasu, znikły bez śladu z powierzchni ziemi. — Cesarz uspokoił swe sumienie, albowiem udowodnił trwałość w wierze śmiercią tysięcy istot ludzkich, które pozostały wiernie swoim wierzeniom; oczekiwał też z pogodnym czołem nie tylko przebaczenia Ambrożego, ale także błogosławieństwa Bożego i łaski Niebios.

Prefekt pretoriański, Cynegjusz, otrzymał polecenie czuwać nad wy-

konaniem tych rozkazów i wywiązywał się ze swego zadania gorliwie, posługując się chętnie oddziałami wojskowymi, złożonymi z barbarzyńców, Hunów, Alemanów, Grutungów, Sarmatów, Wandalów i innych, o których ślepem posłuszeństwie był z góry przekonany. Ci, jakkolwiek sami poganie, pokonani niegdyś, służyli obecnie w szeregach zwycięzców i byli nieźrównanymi mistrzami w mordowaniu i grabieży.

Młody dowódca kohorty. — Gall z pochodzenia — który przybrał był rzymskie imię Sylwanusa, wypełniał w Egipcie rozkazy, otrzymane od swego zwierzchnika. Rozmiłowany namiętnie w awanturnych przygodach, jak wszyscy jego ziomkowie, byłby raczej wolał walczyć mężnie w otwartej bitwie, aniżeli niszczyć poświęcone pomniki i mordować fanatyków, którzy ich bronili. Nie znajdował wielkiego upodobania w dysputach religijnych i jakkolwiek mało się zastanawiał nad temi sprawami, uważał jednak za wielką niedorzeczność, że ludzie pozbawiają się życia wzajemnie z powodu różnicy poglądów. Albowiem, bądź co bądź, życie ludzkie

Kinoteatr y LEW i APOLLO po raz pierwszy razem!
w sw. będą największym dram. tego sez.
HRABINA PARYŻA
Rola główne w tym dramacie kreują na wybitniejsi artyści sezonu:
MIA MAY, EMIL JANNINGS, ERYKA GLAESNER i WŁADIM. GAJDAROW.

Kresy w zwierciadle prasy.

Światło wśród cieni. — Przykładowy starosta. — O program państwowy dla kresów.

Lwów, 28. marca.

Zagadnienie kresowe wywołuje w opinii coraz żywsze zainteresowanie. Prasa polska poświęca temu problemowi coraz więcej uwagi. Opinie i sądy, dotyczące się tego zagadnienia na razie mocno splątane, a przeważa w nich ton ostrej krytyki lub nawet alarmu.

Znak to, że dotychczasowy stan rzeczy na kresach wymaga wielkiego nakładu pracy, wielkiego wysiłku reorganizacji na wszystkich polach kresowego życia. Wiele jest w nim stron ciemnych, są jednak i jasne. Te są rzadsze, trzeba je jednak ukazywać, by świeciły jako przykład! O jednym z nich informuje ostatnio „Kurier Polski” w korespondencji z Wołynia: „Opowiadano mi — pisze autor cytowanego ustępu — o pewnym staroście, który po doprowadzeniu jednego z powiatów w centrum państwa do wzorowego stanu i nie chcąc bezczynnie spocząć na laurach, prosił o przeniesienie na kresy, gdzie tyle jest jeszcze do zrobienia. I w niespełna rok po jego translokacji, stosunki w tym powiecie zmieniły się nie do poznania. Nowy starosta zreorganizował urzędy gminne, pousunął z nich szkodników, sprowadził do gmin wykwalifikowanego instruktora, połączył gminy telefonem ze starostwem, co pozwalało sprawniej administrować rozległemu powiatem, pierwszy na Wołyniu zainicjował samorząd powiatowy, obsadził uczciwymi i wykwalifikowanymi ludźmi swoje biuro, pobudził do intensywniejszej pracy inne, niezapalone resorty, idzie na rękę szkolnictwu, dba o szpitala, a co najważ-

niejsza zachowuje się taktownie, sprawiedliwie, a stanowczo wobec wszystkich odłamów ludności, jedynając ją dla państwa”.

Brzmi to jak w bajce. Poucza to jednak ile może sprawić dobra wola i szeroki umysł urzędnika-obywatela. — Radziłyśmy dowiedzieć się o podobnym bohaterze wśród starostów Wschodniej Małopolski. Inicjatywa prywatna zdziałać może wiele, państwo wszakże, jego władze kierownicze nie mogą oczekiwać zbawienia od akcji indywidualnych, potrzebny jest pewien ustalony system, pewne dyrektywy działania. Boć, nie każdy starosta jest geniuszem, a wielu działaców będzie pożytecznie dopiero za jasną wskazówką z góry.

Obecne usiłowania Rządu w kierunku opracowania programu administracji na kresach powitało społeczeństwo z radością. Odnosny projekt anowity o ześrodkowaniu wszystkich władz w rękach wojewodów i starostów. Zapowiada to zniesienie chaosu, w którym żył dotąd urzędnik.

Ale to nie wszystko — pisze „Kurier Polski”. — „Dobrze, jeśli administracja jest podległa wojewodzie. Politykę wszakże musi dyktować Rząd. Program postępowania musi wychodzić z Warszawy, musi być tam poddany jak najściślejszemu rozpatrzeniu, jak najsumienniejszemu zbadaniu i w postaci dyrektyw obowiązujących musi być zakomunikowany wszystkim kierownikom urzędów. Jeżeli takie dyrektywy będą — z pewnością i ludność miejscowa i my przestaniemy narzekać na „kacyków”, bo czynią one z naszych starostów, czy inspektorów, urzędników, a nie eksperymentatorów w dziedzinie stosowania poglądów własnych.”

Do tych słusznych na ogół uwag

jest dobrem pewnem, owe zaś doktryny są wszystkie zarówno niepewne, gdyż zagadka bytu ludzkiego jest wszystkim ludziom jednakowo nieznaną...

Obowiązkiem jego jednak było być posłusznym, a dążeniu jego było dostać się do straży pałacowej i zająć w niej wyższe stanowisko. Stosował się tedy, jakkolwiek nie bardzo chętnie, do surowych poleceń Cynegjusza, swego protektora.

Złupił więc świątynie w Memfis, zbezczeszczył miasto Unarłych, które się rozciągało dokoła piramid, dostojne schronienie królewskich mumii, odpychając przemocą tłum, zrazu przerażony tem niesłychanym świętokradztwem, później doprowadzony do rozpacz. Ale tłum ten z każdym dniem się zwiększał, rósł i stawał się coraz gęstszy, coraz bardziej groźny, zwłaszcza, że padło już kilka ofiar...

Było to pod wieczór pewnego dnia bardzo uciążliwego, w którym Sylwanus, mając ze sobą tylko szczupły oddział żołnierzy, otoczony dokoła tłumem, wyjął z wściekłości, zdołał się z trudnością utrzymać na placu.

„Co to za dziwny kraj!” — myślał sobie w duchu. — „Moi ludzie zużywają swe siły, aby obalić kamienie, które wydają się spojone na wieczność. Czyż trzeba będzie doprawdy wytepić do ostatniego tych wielbicieli bogów, którzy się o nich wcale nie troszczą?”

Postanowił odłożyć na dzień następny atak na świątynię Ammonara Błyszczącego, dokopał której zgromadziły się ogromne masy ludu, albowiem była to świątynia bardzo starożytna i od czasu pierwszych prześladowań obchodzono tam uroczyste żałobne obrzędy ku czci królów, których imię budziło wspomnienie potęgi i świetności dawnego Egiptu. Oczekując przybycia posiłków, Sylwanus, z nastaniem nocy, rozstawił straż dokoła swego obozu i rzuciwszy płaszcz na ziemi, położył się na nim, by zdrzemnąć się chwilę.

Zamykając oczy, słyszał szemranie gniewne zbuntowanego tłumy, skupionego w alei sfinksa, którą zamykały dwa okazałe obeliski, wznoszące się dumnie przed pomnikową bramą świątyni.

Przeł. z franc. IGNOTUS.
(C d. n.)

Strefa neutralna nad Renem?

Niemcy chcieliby ją widzieć pod opieką Ligi Narodów.

(Telefoniem od naszego korespondenta).

Warszawa. (P.) Dziennik paryski „Liberte” ogłasza szczegóły niemieckiego projektu odzyskania wawczego i pr obieg akcji niemieckiej w Rzymie i w Londynie w celu rozwiązania problemu zagłębia Ruhry. Według informacji tego dziennika, ambasador niemiecki w Rzymie przyjęty był przez Mussoliniego, któremu przedstawił stanowisko niemieckie. Rząd niemiecki domaga się ustalenia ostatecznych kwot odszkodowawczych przez międzynarodową komisję, w której byłyby również

przedstawiciele państw a neutralne. równocześnie zaś żąda natychmiastowego ustąpienia Francuzów z zagłębia Ruhry. Rząd włoski przyjął te propozycje Niemiec do wiadomości i przesyła je do Paryża.

Jednocześnie między ambasadorami niemieckimi w Rzymie a markizem Della Torretta odbywały się konferencje na których ze strony niemieckiej wystąpniono z propozycją utworzenia strefy neutralnej 50 kilometrów szerokiej nad Renem, pozostającej pod gwarancją Ligi Narodów

trzeba dodać jeszcze, że dyrektywy, wychodzące od Rządu wówczas tylko spełniałyby zadanie, gdy oparte będą na dokładnej znajomości terenów, do których będą stosowane. Pod tym względem „Warszawa” ma nie jedno zarządzenie na sumieniu. Rola kierownictwa wszakże niewątpliwie do niej powinna należeć. Chodzi tylko o to, by „eksperymentów lokalnych” nie zastępować „eksperymentem” rządowym, ale by dać program oparty na znajomości życia terenów kresowych i temu życiu odpowiadający.

Zywnym nadzieją, że czynnik kierowniczy uznają te zasady i na się będą kierować. Wówczas dla kresów zaświta nowa era życia i rozwoju, a z nią zarazem nowy okres wzmocnienia potęgi Państwa.

Kłamstwa litewskie o starciach z Polakami.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 28. marca. Prasa litewska, a zwłaszcza „Echo Kowieńskie” doniosł o starciach zbrojnych między oddziałami polskimi a litewskimi w b. pasie neutralnym. Doniesienia te są czystym wymysłem, obliczonym na wywołanie nastrojów wojennych. W marcu bowiem na terenie b. pasa neutralnego nie było żadnych potyczek.

Ograniczenia przewozowe.

Obecnie obowiązujące ograniczenia przewozowe w komunikacji z Górnym Śląskiem, obszarem W. M. Gdańska i z agraracją.

Lwów, 27. marca.

Wedle zasięgniętej i formacji u kompetentnego źródła obowiązują obecnie następujące ograniczenia przewozowe w komunikacji z Górnym Śląskiem, obszarem W. M. Gdańska i z zagranicą:

Zakaz reekspedycji w wagonach przesyłek drzewnych w stacjach polskiej cz. śc. Górnego Śląska oraz wysyłki takich przesyłek, adresowanych do Mysłowic.

Wysyłka drzewa do dworców węzła Gdańskiego może się odbywać w ograniczonej ilości, a to na podstawie tel. graficznego zezwolenia wydziału dyspozycji taborem dykcji kolejowej. Wszelkie przesyłki do Gdańska mają być kierowane i obliczane drogą przez Warszawę-Lwów. Zakazane są wysyłki drzewa do Tczewa oraz przesyłek całowagonowych, adresowanych do stacji Miasteczko wręczcie reekspedycja ładunków drzewnych we wszystkich stacjach okręgu dykcji Gdańskiej.

Wysyłka wszelkich przesyłek całowagonowych do Niemiec przez okręg dykcji poznańskiej może się odbywać jedynie przez stacje graniczne: Drawski Młyn, Leszno, Zbąszyn, Rawicz i Zduny, w których jednak zakazana jest reekspedycja.

Przy transportach drzewa przez Górny Śląsk do Niemiec, Francji, Belgii, Szwajcarii i t. d. należy celem uniknięcia zatoru nadawać przesyłki międzynarodowymi listami przewozowymi wprost na niemiecki Górny Śląsk, względnie do Niemiec z przeznaczeniem do odprawy cłowej w Sosnicy.

Zakaz wysyłki wszelkich przesyłek do stacji Grigore-Ghica Voda (dawnej Niepłokowce) oraz w ogóle do Rumunii.

Zakaz ładowania towarów za granicę do wagonów polskich kolej państw.

Na zółd komunistyczny.

(Telegram własny „Gazety Lwowskiej”).

Praga, 27. marca.

Wśród tutejszych sfer gal. ukr. młodzieży akademickiej zaszły w ostatnich dniach wielkie zmiany. Całe ukr. grupy akademickie przechodzą masowo do partii komunistycznej.

Zjawisko to należy tłumaczyć jako następstwo klęski poniesionej przez Petruszewicza z powodu ostatecznej decyzji Rady Ambasadorów, przesadzającej ostatecznie los „Gal Wschodniej”.

Ku czci ś. p. Arcybiskupa Bilczewskiego.

Lwów, 28. marca.

Przed paru dniami gorący patriota Władzimir hr. Dzieduszycki podniósł myśl uczczenia pamięci zmarłego Arcybiskupa przez konsekrację jego dzieła budowy kościołów i kaplic na naszych Kresach i zadeklarował na ten cel 10.000.000 Mkp. Myśl ta zrodzona z serdecznej troski o potrzeby religijne i narodowe naszych kolonistów, znalazła też odrazu odzew u tychże. Dowiadujemy się, że osadnicy z majątku Wierzbów w powiecie brzeżańskim, rozparcelowanego właściciel pomiędzy obrońców Lwowa, złożyli na specjalnie w tym celu wyłonionemu komitecie deklarację, w której opodatkowują się procentowo od ilości posiadanych morgów na budowę kaplicy w swojej osadzie.

Akademja ku czci Pasteura.

(Korespondencja własna „Gazety Lw.”).

Warszawa, 27. marca.

W d. 18 b. m., nieco spóźniona, odbyła się w sali Rady miasta Warszawy uroczysta Akademja setnej rocznicy urodzin znakomitego francuskiego badacza, zaszczyconą obecnością Prezydenta Rzeczypospolitej, przy udziale obu Marszałków Sejmu i Senatu, kardynała Arcybiskupa warszawskiego, przedstawicieli Państw i Misji zagranicznych i przedstawicielstw towarzystw naukowych i społecznych miasta Warszawy. Liczne były reprezentowane sfery wojskowe z generałem Dupont.

Przewodniczący prof. Bądziński oznajmił, iż przemawia imieniem wszystkich zgłoszonych towarzystw polskich, które akcje obchodu poparły jednomyślnie. Nie było zatem osobnych odczytywań telegramów i przemówień delegacji, tak dużo zwykle zabierających czasu właściwej uroczystości. Przemówił również zaznaczając nakojową działalność nauki, która Pasteur uprawiał na użytek całej ludzkości. Prezydent miasta Baliński stwier-

dził podniosły nastrój, jaki opłoniwał całe społeczeństwo polskie na wieść o obchodzie, który można porównać z niedawno obchodzonym dniem uczczenia zasług Kopernika. Oznajmił, że miasto nazwało jedną z ulic imieniem Pasteura.

Z Instytutu Pasteura przybyli na uroczystości prof. Mestres at omówił zasługi badacza dla Francji i całej ludzkości; Pasteur połączył w sobie właściwości badacza wielostronnej wiedzy z wysokim poczuciem potrzeby pracy dla dobra ludzkości i własnego państwa.

Prof. Bielecki dał obraz chemicznej działalności Pasteura, zaznaczając, że postawił on fundamenty dla nowej nauki stereochemii.

Prof. Nitsch omówił wysokie znaczenie odkryć z dziedziny bakterjologii i chorób zakaźnych, które od czasu prac Pasteura straciły swą grozę. Porównywując Pasteura z Napoleonem stwierdził wyższą wartość badań Pasteura dla szczęścia całej ludzkości.

Prof. Bujwid jako uczeń i współpracownik Mistrza podniósł niektóre cechy jego ducha i umysłu zaznaczając, że współcześni nie dość umieli ocenić zasługi Pasteura, nie potrafili bowiem nadążyć geniuszowi jego myśli i zrozumieć nowości dróg, które otwierał dalszym badaniom. Przykład Pasteura zachęcić młodzię do pracy dla wyższych celów.

Uroczystość przy bardzo licznym udziale uczestników ze wszystkich sfer społecznych świadomych wysokiej miary meza nauki i zasługi przebiegała w nastroju uroczystym i podniosłym. B.

Po zgonie Sary Bernhardt

Lwów, 28. marca.

W związku z wczorajsza wiadomością o skonie Sary Bernhardt w Paryżu ograniczamy się narazie do podania po krótko najważniejszych szczegółów z jej życia.

Sara Bernhardt urodziła się w r. 1844 w Hawrze. Lata młodości spędziła w klasztorze. Pierwszy raz pojawiła się na scenie w r. 1862 nie uzyskując żadnego sukcesu. Ale już w pięć lat później występami swymi w paryskim Odeonie, zwróciła na

się uwagę. Po wojnie francusko-pruskiej w czasie której pełniła służbę samarytanki, wystąpiła w tragedji romantycznej Wiktora Hugo „Ruy-blas”, zdobywając olbrzymi sukces i zyskując sławę najlepszej tragiczki świata.

Sławę utwierdziła występami w Ameryce i Europie, gdzie kreacjami swymi w „Danie kameliowej” i w „Hamlecie” wzbudziła miłośników entuzjazm. Popisowa rola Sary Bernhardt była rola księcia Reichstadt w „Orlecie” specjalnie dla niej napisany przez Rostanda.

„Orle” stanowiło też od kilkunastu lat ós repertuaru teatru założonego przez Sare Bernhardt „Theatre Sarah Bernhardt”. Warto też wspomnieć, że jeszcze tamtego roku Sara Bernhardt pojawiła się na scenie wywołując wyrecytowaniem kilku wierszy niebywały entuzjazm narodu francuskiego.

W najbliższych dniach zamieścimy w „Gazecie Lwowskiej” feleton poświęcony tej znakomitej artystce.

MAŁY FEJLETON.

EDWIN JEDRZKIEWICZ

DRIE WSZYSZKIE...

Dnie wszystkie, chwile wszystkie płochliwe, jak czyjeś. Te, których skon był żądza ten zmierzających powstania. Chwile, co były śniechem, chwile, jak szlachania. Dusza, jak czarne perły, na naszym krzyże.

I tak się ciągle perła z nowych konch i perły na lat sznury uniają czyjeś. Ciągłe, z każdego drogi minionej stajania. Perły czarne i wielkie i ciężkie jak krzyże.

Aż ciężyć zwolna zaczęnie, chwilić czele- cza głowe. Naszyjnik z onych perel brzemienne obciążone. Obciążać pierś ludzką me wiodzące czeniu.

A wszakże szeptem są polski perel płowe. Setka milionów krzyków a w ich czerem leże. Lzy ciężkie, lzy wydarte sercu czołowiczemu.

Teatrów lwowskich

Początek przedstawień o g. 7. wiecz.

Repertuar Teatru Wielkiego.

Niedziela, 1. kwietnia, o g. 5 po poł. „Halka”.
Niedziela, 1. kwietnia, o g. 7 wiecz. „Orle”.
Poniedziałek, 2. kwietnia, o g. 3.30 po poł.: „Coppelia”.
Poniedziałek, 2. kwietnia, o g. 7 w.: „Hugenoci”.
Wtorek, 3. kwietnia: „Lohengrin”.
Środa, 4. kwietnia: „Orle”.

Repertuar Teatru Małego (Gródecka).

Niedziela, 1. kwietnia, o g. 3.30 po poł.: „Rozkosze domowego ogniska”.
Niedziela, 1. kwietnia, o g. 7 wiecz.: „Zabawa w miłość”.
Poniedziałek, 2. kwietnia, o g. 3.30 po poł.: „Zabawa w miłość”.
Poniedziałek, 2. kwietnia, o g. 7 w.: „Rozkosze domowego ogniska”.
Wtorek, 3. kwietnia: „Rozkosze domowego ogniska”.
Środa, 4. kwietnia: „R. H. inżynier”.

Repertuar Teatru Nowości

Niedziela, 1. kwietnia, o g. 3.30 po poł.: „Słomiana wdówka”.
Niedziela, 1. kwietnia, o g. 7 wiecz.: „Frasquita”.
Poniedziałek, 2. kwietnia, o g. 3 po poł.: „Japanka”.
Poniedziałek, 2. kwietnia, o g. 7 w.: „Frasquita”.
Wtorek, 3. kwietnia: „Frasquita”.
Środa, 4. kwietnia: „Frasquita”.

Z ostatniej chwili.

PODEJRZANA WYCIECZKA „CE-SARZOWEJ“ HERMINY.

Londyn. (PAT.) „Daily Mail“ donosi z Doorn: Małżonka b. cesarza Wilhelma odjechała z Doorn wraz z trójkiem dzieci i liczną służbą celem udania się na Górny Śląsk. Policja holenderska roztoczyła baczną dozór nad b. cesarzem i następcą tronu.

CHINY ZADAJĄ ZWROTU MONGOLII.

Ryga. (PAT.) Według doniesień z Moskwy, wielkie zaniepokojenie wywołało żądanie Chin, aby Rosja wycofała swoje wojska z Mongolii. Tszau Tso Lin organizuje 150.000 armię w celu wypędzenia bolszewików.

REICHSTAG AKCEPTUJE POLITYKĘ CUNA.

Wiedeń. (PAT.) Donoszą z Berlina: Komisja spraw zagranicznych Reichstagu zebrała się wczoraj rano. Sytuację zagraniczną w zastępstwie chorego kanclerza Rzeszy przedstawił minister spraw zagr. Rosenberg. Posiedzenie komisji było poufne. Można jednakże stwierdzić, że wszystkie stronnictwa akceptowały politykę Cuna, opartą na polityce oporu.

EKONOMISTA

Dalszy spadek obcych walut.

Lwów, 28. marca, godz. 11.

Sytuacja na rynku giełdowym przedstawia się w tej chwili następująco: Na rynku walut dalsza i znaczna niżka. Dolary notują 41,250. Według tej sztandarowej waluty P. K. K. P. określa kursa innych walut. Zwyżka akcji przemysłowych sygnalizowana w tej chwili jest objawem naturalnym i konsekwencją „baissy“ walutowej.

PRZEDWSTĘPNE NOTOWANIA GIELDY LWOWSKIEJ OFICJAL.

Przedświadczone obroty giełdowe słabe. W dziale akcji przemysłowych przeważają transakcje realizacyjne. Znacznie większą podaż przy kursach słabszych. Chodorów 57.000—58.000. — Browary 130.000 do 135.000. — Parowozy 24500 do 25.000. — Ojkos 86.000—87.000. — Waluty na ogół na wysokości wczorajszych notowań. — Transakcyj mało. Dolary 41.600—42.000. — Berlin 2.15—2.18. — Wiedeń 61—61½. — Praga 1.250—1.270. — Tendencja w akcjach i walutach niżkowa. Usposobienie średnie.

GIEŁDA LWOWSKA NIEOFIC.

Wczoraj w ciągu dnia i dziś w dalszym ciągu tendencja naogół chwiejna, niżkowa. Obrót mimo to ożywiony.

Dolary amer. 41300—41500, 1-ki i 2-ki 40800—41000, dolary kanad. 40000—40200, 1-ki i 2-ki 39500 do 39600, marki niem. po 50 tys. 195—200, po 10 tys. 205—210, 1 tys. star. em. 270—208, 1 tys. now. em. 240—245, drobne 250—265, leje 180—185, drobne 170—175, czeskie 1180—1200, drobne 1160—1180, austr. stare em. 1500—1550, star. em. 140—150, drobne od 5—10 kor. 0,50—0,80, austr. stempl. 58—59, przekazy 60—61, ruble 5-setki 3,00—3,50, ruble setki „Kacik“ 16—17, setki zwpkle 2,80—3,00, ruble od 5—2 0,50—0,55, dumskie tys. 22—26, dumskie 250 15—16, franki franc. 2800—2900, funty szterl. 205000—210000, franki szwa. 8000—5500

Złoto: 20 kor. 18740—190000, 20 frank. 160000—165000, 20 mark. 200000—205000, 10 rubli 225000—230000, dolary amer. 36,500—37,000. Srebro: kor. austr. 2960—3000, 5 kor. 15200—15600, floreny 7600—7800, kopiejki 50—52, leje 2900—2950, karbowance 0,80—0,85, lry-wany 0,90—1,00.

GIEŁDA WARSZ. NIEURZEDOWA.

Warszawa. (M.) Poza giełda urzędowa dokonywano wczoraj obrotów po kursach następujących: Dolary 41,750; franki fr. 2795; funty ang. 196,000; marki niem. 2,01; ruble złote 2,300,000; srebrne 12,000; bilon 6000.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania wstępne z dnia 28. b. m.: Berlin 0,02,59. — Holandia 213,60. — Nowy Jork 541 i pół. — Londyn 25,39. — Paryż 35,35. — Mediolan 26,65. — Praga 10,07 i pół. — Budapeszt 0,12. — Belgrad 5,55. — Sofja 3,90. — Warszawa 0,01,25. — Wiedeń 0,06,73. — Austr. stempl. 0,00,76.

W Gdańsku notowano wczoraj markę polską 50,12 — 50,38; przekazy na Warszawę 49,37 — 49,63.

W Berlinie markę polską notowano wczoraj 51, przekazy na Warszawę 49 — 50.

GIEŁDA ZBOŻOWA NIEOFIC.

Zboże w dalszym ciągu lekko zwyżkowe. — Usposobienie ożywione. Pszenica 165000 — 185000; żyto 100000 — 105000; jęczmień 80000 — 90000; owies 135000 — 140000; linczka 80000 — 100000.

Z TARGU LWOWSKIEGO.

(—) Frekwencja publiczności na targach lwowskich była dość olbrzymia. Mimo wielkiej podaży wszystkich artykułów żywnościowych, popyt wskutek wysokich cen jest średni. Wielkie ilości drobiu (cena kury waha się od 30—40,000) prawie że w całości wracają do kamionów. Naogół ceny artykułów żywności utrzymują się w ramach z ub. tygodnia.

Za kilo mięsa wołowego płacono dziś 8—10,000 mk., wieprzowego 12—14,000 mk., cielęcego 6,000 mk., surowej szynki 18,000 mk., gotowanej 22—24,000 mk., kiełbasy krakowskiej 20,000 mk., siekanej 18,000 mk., wędzonki 17—18,000 mk.

Za litr mleka płacono 1200 mk., kwaśnej śmietany 3,000 mk., za jedno jajo 400—450 mk., za kilo masła kuchennego 24,000—26,000 mk., deserowego 30,000 mk.

Za bochenek chleba ciemnego płacono 1400—1500 mk., jasnego od 2,000—2,400 mk., za małą bułkę 150 mk., za większą 300 mk.

Ceny jarzyn niezmiennic.

Z TARGU ROPNEGO.

Cena ropy boryslawskiej wynosi 630—650 mk. za 1 kg. loko stacja kolejowa w cysternach nabywającego. Cena ropy schodnickiej 1000 mk. na tychże warunkach.

Słaby popyt na ropę boryslawską, poszukiwana ropa schodnicka i wogóle lekka gatunkowo. Brak transakcji na targu ceny podane na podstawie ofert.

Z TARGU UDZIAŁAMI BRUTTO.

Sprzedano: 1/32 Lighardt w Boryslawiu — 5,200,000 mp. 1/32 Horodyszcz w Mraźnicy — 6,200,000 mp. 1/16 Krakowianka w Mraźnicy — 2,000,000 mp. 1/16 Blochówka I, II, III w Boryslawiu — 2,500,000 mp. 1/16 Wałka-Wisła w Boryslawiu — 2,300,000 mp. (Wszystko sprzedaż terminowa). Silniejsze zainteresowanie udziałami produktcyjnymi, zwłaszcza nowodowiercynymi, jak Blochówka I, II, III, Łaszcz-Laupenmühlen, Relu-Mela-Bena.

Sprzedano 1/32 Sighardt w Boryslawiu — 5,200,000 mp. (sprzedaż terminowa), 1/16 Kopernik I, II. w Tustanowicach — 4,300,000 mpk. (sprzedaż terminowa); 1/16 Maria Tustanowicach — 5,000,000 mp.

(sprzedaż terminowa); 1/16 Blochówka w Boryslawiu — 2,700,000 mp. Poszukiwane nadal udziały na produktywnych kopalniach. Zainteresowanie sier naftowych zwraca się w kierunku udziałów na kopalniach w Tustanowicach i Boryslawiu, w które włożony kapitał amortyzuje się w wielu pomyślnych wypadkach w przeciągu roku, dochodami z ropy i gazów.

DROBNE WIADOMOŚCI.

(Skróty telegrafów)

— Sytuacja w obszarze dołkniętym głodem w Rosji, znacznie się pogarsza. Na Wołgę 4 i pół miliona ludności znajduje się w strasznie położeniu. Załasy żywności w zmniejszonej do połowy racji dziennej, wystarczą tylko na 12 miesięcy.

— W najbliższych dniach wypuszczone zostaną w obieg banknoty po 100,000 Mk. niem.

— Prezydentem pierwszej konferencji panamerykańskiej został wybrany E. V. rds.

— „Lidove N. vi. y“ donoszą, że aresztowani po 1 zarzutem wsi o udziały w zamachu na ministra Raszina zostaną wypuszczeni na wolność, bowiem śledstwo nie dostarczyło dowodów winy.

Kronika.

Czwartek, 29. marca. Rz. kat.: Wielki Czwartek. — Gr. kat.: Sawyna. — Słow.: Czcimysława.

Cukier i spirytus drożeją. Nowa zwyczajka p. datków.

Lwów, 28. marca.

Jak się dowiadujemy ze sier kompetentnych, Rząd podwyższył z dniem dzisiejszym podatek od litra spirytusu z 2,560 na 10,000 mp., od kilograma cukru z 600 na 1500 mp. Ratuj się więc, kto może i kup co na święta, o ile masz za co, bo już jutro zapłacisz z dobrym nadatkiem. Piękny podarek złożono nam na tradycyjn. acz skromne, powojenne święcone.

Ztramwaj nie podrożeje.

Lwów, 28. marca.

(ng) Prezydium miasta, chcąc zapobiedz wzrostowi drożyzny i dać ze swej strony dobry przykład w kierunku niżki cen, poleciło dyrekcji Miejsk. Kolei Elektrycznej wstrzymać wykonanie powziętej uchwały Rady miejskiej, dotyczącej podwyższenia taryfy tramwajowej od 1. kwietnia. (Według nowej taryfy cena biletu normalnego miała już wynosić 800 mp.). Postanowiono także obliczyć cenę abonamentu kwietniowego w stosunku do obecnie i nadal obowiązującej ceny 600 mp. za bilet normalny.

Sprawa banków dewiz.

Warszawa, 28. marca.

Jak słychać, w Min. skarbu istnieje projekt rewizji obecnej ustawy redukcji banków dewizowych. Po przeprowadzeniu zmian, liczba banków, uprawnionych do obrotu dewizami, ma być znacznie powiększona.

Wojskowi a eksmisie mieszkaniowe. Nasz korespondent warszawski telefontuje: Ministerstwo spraw wewn. wyjaśniło, że sublokatorzy-wojskowi, którzy zmuszeni są do wyjazdu na czas dłuższy, nie mogą z tego powodu podlegać eksmisji.

Wpisowe dzieci urzędników. Nasz korespondent warsz. telefontuje: Ministerstwo oświaty zaprzecza wiadomości, jakoby istniał projekt zaprzestania z nowym rokiem szkolnym opłacania wpisowego do szkół prywatnych za dzieci urzędników państwowych.

Zjazd delegatów artystów scen polskich. Z Warszawy donoszą: W dniach 28., 29. i 30. b. m. odbędzie się w Warszawie walny zjazd delegatów arty-

stów scen polskich. Głównym tematem obrad będą problemy, związane z podniesieniem poziomu artystycznego teatrów polskich. Sprawy zawodowe i organizacyjne stoja na drugim planie.

Delegacja Centrali polsk. akad. Związków sport. dnia 27. b. m. została przyjęta przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej na audiencji. Prezydent przyjął delegację bardzo życzliwie, zainteresował się żywo ruchem sportowym i obiecał swe poparcie.

Polacy amerykańscy przestali na tundusz „Kola samopomocy“ uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego trzy miliony marek.

Liczba cegiełek wawelskich rośnie z każdym tygodniem. Kancelaria odbudowy Wawelu zapisała już ich 4370.

Międzynarodowy kongres bibliotekarzy i bibliofilów odbędzie się w Paryżu w dniach 6. do 9. kwietnia. Otwarta zostanie równocześnie wystawa z zakresu bibliotekarstwa.

XIII. Kongres sjoniski odbędzie się w Wiedniu. Sali na obrady udzieliła mu dyrekcja Konzerthausu. Przygotowanie kongresu wzięli na siebie sjonisci austriaccy.

Marka polska na Lotwie idzie stale w górę. Przed tygodniem płacono za 1000 mk. 05 rubli lotewskich, obecnie pacy już ponad 80.

Nowy szef kancelarii cywilnej Prezydenta. W dniu 26. b. m. podpisana została nominacja p. Konstantego Leuca na szefa kancelarii cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej. Otrzymał on stopień służbowy wiceministra.

Dr. Feliks Młynarski wicedyrektorem departamentu kredytowego. Dotychczasowy dyrektor departamentu w Ministerjum pracy, dr. Feliks Młynarski, przechodzi do Ministerjum skarbu na stanowisko wicedyrektora departamentu kredytowego z zachowaniem ad personam swojego stopnia służbowego. Dr. Młynarski jest autorem prac z dziedziny ekonomii i wybitnym znawcą spraw walutowych.

„Frasquita“. Dzisiejsza premiera w Teatrze Nowości zapowiada się znowu nader interesująco. Generalna proba odbyta pod kierunkiem reżysera Kuligowskiego, wypadła nadspodziewanie świetnie. Operetka ma przemiłą muzykę, treść żywa i niebanalna, a wystawiona będzie wzorowo. Można z góry przewidzieć duży sukces pp. Miłowskiej, Rapackiej, Kuligowskiego, Tatrzańskiego i in., którzy mają świetne role.

(*) Ruch budowlany we Lwowie ożywia się coraz bardziej. Magistrat zatwierdza co tydzień szereg planów budowlanych i udziela konsensów na parcelację, budowy i rekonstrukcje. Wczoraj udzielono konsensów na następujące budowy: domu jednopiętrowego przy ul. Bernarda Goldmana, willi jednopiętrowej przy ul. 29. Listopada, na nadbudowę III. piętra nad oficyną domu przy ul. Kazimierzowskiej i II. piętra nad oficyną przy ul. Hermana, oraz na budowę szopy prowizorycznej na lat 5 przy ul. 29. Listopada.

(*) Szczepienie ospy. Fizyk miejski dr. Legeżyński przedłożył magistratowi projekt powszechnego szczepienia ospy, które odbywać się będzie w maju i czerwcu b. r.

† Gustaw Seyfarth, były właściciel księgarni i składu mit, zmarł 26. b. m. w 83 roku życia. Należał do postaci we Lwowie znanych, jako długoletni wydawca i obywatel, powszechnym odczany szacunkiem.

Powrót emigrantów. Do portu gdańskiego wrócił z Ameryki pierwsza grupa emigrantów polskich, których rząd amerykański nie przyjął z powodu zamknięcia kontyngentu imigracyjnego na okres bieżący.

Signalis temporis. W zakładzie przy ul. Karowej w Warszawie powstało dziecko dwunastoletnia dziewczynka. Towarzystwo lekarskie omawiało fakt ten na swym zebraniu. Władze szpitalne odmówiły sprawozdawcom dziennikarskim udzielenia bliższych szczegółów nowej sensacji warszawskiej.

(*) Przeciw drożyznie chleba. Magistrat uchwalił wczoraj przedłożyć Radzie miejskiej wniosek na załadnięcie w Tow. aprowizacji miast polskich pożyczki towarowej w wysokości 150 milionów mp. na zakupno maki żytniej na chleb. W ten sposób pragnie miasto przeciwdziałać drożyznie chleba, sprzedając go ludności w sklepach miejskich po niższych cenach.

O cukier dla ludności. Z Warszawy donoszą: Zarząd po świętaku Wielkanocnych nadzwyczajnym Komisarjat walki z drożyzną wznówi pertraktacje z przedstawicielami związków cukrowni w sprawie zapewnienia dostaw cukru dla miast i współdzielni w miesiącu kwietniu.

Zniżka cen chleba, tak szumnie powiadana przez korporację piekarską, nie nastąpiła. Zniżyła ją wprawdzie niekóre piekarnie, sklepiki nie uwzględniły jednak swypatryczności dla konsumentów postanowien i zdzierają w dalszym ciągu bezkarnie. Tak samo rzecz się ma z ceną brzości.

Ceny jaj spadają w Warszawie i nas rosna, dzięki machinacjom różnych spekulatorów, dla których nabycie jaj nad Poltawą i wywożenie ich wagonami całymi nad Wisłę przedstawia się jako interes wielce pomyślny. Ciężki, co prawda, na tem ludność lwowska, to jednak tych panów nie obchodzi.

Hubdowla tytoniu. Ministerstwo skarbu ogłasza rozporządzenie w sprawie uprawy tytoniu na całym terenie Rzeczypospolitej. Według tegoż tytoni jako przedmiot monopolu rządowego, nie może być uprawiany bez zezwolenia władz rządowych. Osoby, uprawiające tytoni, muszą sprzedawać go skarbowi Państwa po cenach taryfowych. Dla własnego użytku tytoniu hubować nie wolno.

Strajk robotników krawieckich zakończył się po dwu tygodniach trwania. Robotnicy zamiast żądanych 100 proc. podwyżki, uzyskali ponad 50 procent.

(*) Kary magistrackie. Magistrat ukarał trzech szynkarzy grzywnami po 20.000 up. za sprzedaż napojów alkoholowych w dniu niedozwolone, oraz przedsiębiorcę przy ul. Wągrowej grzywną w kwocie 30.000 up. za prowadzenie restauracji bez koncesji. Ukarał drobniemi grzywnami 66 właścicieli realności, dozorców domów i wozniców za przekroczenia przepisów sanitarnych oraz przepisów o jeździe. Nadmierzone pewnej właścicielce psa kare w wysokości 3 dni aresztu bez zamiany na grzywnę za stałe uchylanie się od przestrzegania przepisu kagańcowego.

(b) Kradźna pod pozorem kupna. Do sklepu galanteryjnego Józefa Łaksa przy ul. Gródeckiej, przyszedł wczoraj Chana Goldappel z Warszawy i Berta Chuda z Lublina i pod pozorem kupna koszuli skradły jedną koszulę męską. Obie aresztowano.

(h) Złodziei w piwnicy. Subjekci Süßla i Teppera, przy ul. Kaźmierzow-

skiej 17, natknęli się wczoraj w piwnicy na Mikolaja Jakimowicza, który, zapytany co tam robi, odpowiedział, że przyszedł „po śniadanie”. Subjekci od niego dali zauważyć brak większej ilości pieniędzy wart. około miliona marek, które właśnie schwyłany Jakimowicz ukradł. Jakimowicza osadzono w aresztach.

(h) Awantura w Miejskim Zakładzie zastawniczym. Anna Bursztyn, zam. przy ul. Krzywiej 9, zastawiła onegdaj w M. Z. Zastawniczym zegarek za 8 tysięcy up. Przy odbiorze zastawu w dniu wczorajszym zauważyła, że zegarek, który oddała w dobrym stanie, jest zepsuty. Gdy Bursztyn wzbraniała się przyjąć zegarek w stanie zepsutym, powstała między nią a odnosnym urzędnikiem awantura, w czasie której ów urzędnik słownie ją znieważał. Sprawa oparła się o policję, która poszkodowaną Bursztyn skierowała na drogę sądową.

(h) Dwa wypadki potrącenia przez tramwaj. Wczoraj po południu na pl. Halickim tramwaj „A.1.” potrącił szklarnia Izaka Panzera, którego lekko poranił, oraz stłukł mu szybę matową wart. 100.000 up. — Na tem samym miejscu tramwaj „K.1.” potrącił 20-letnią Dianę Ritter, również lekko ją raniąc.

(h) Za pokalną sprzedaż sacharyny na placu Krakowskim aresztowano wczoraj 4 osoby i skonfiskowano kilkadziesiąt pakieteków fałszowanej sacharyny.

(h) Członek bandy Rossa skazany. Wczoraj zapadł wyrok na Leona Łaskowskiego, współnika Rossa, przed sądem doraźnym w Brzeżanach, skazując go Łaskowskiego na 7 lat ciężkiego więzienia. Wyrok w sprawie Fedaka, łapadate dziś wieczorem.

Napad rabunkowy w Bobreckiem.

Bobrka, 21. marca.

(h) Przedwczoraj po południu 3 zamaskowanych bandytów wpadło do domu Chany Kaler w Suchowie, pow. Bobrka. Wdarłszy się do mieszkania, bandyci zagrozili domownikom śmiercią, przyczem zażądali dolarów. Nie zna-

lazszy ich, zabrali gotówkę 600.000 up. oraz rzeczy wart. 300.000 up. poczem zbiegli.

Epidemia pożarów na prowincji.

Lwów, 28. marca.

(h) W ostatnich czasach zaszło kilka wypadków pożarów na prowincji, o których w ostatnich dniach pisaliśmy; a dziś znnowu notujemy dwa wypadki.

W Koziecach koło Rzesny Polskiej, wybuchł onegdaj pożar w stodole Fedka Sawki, w której znajdowała się większa ilość siana. Państwemu pożarni padło całe siano i stajnia, a powstała szkoda wynosi ponad 2 miliony marek. Ogień, jak stwierdzono, powstał na strychu, najprawdopodobniej z niedopałka papierosa, porzuconego przez syna Sawki, ukrywającego się przed wojskiem.

Drugi pożar miał miejsce w Kresowie pow. Dobromil w noc z 25. na 26. bm. Niewyślędzony dotąd sprawca podpalił budynek Mikolaja Miszczyszyna. Ogień przeniosł się na całe gospodarstwo, które do szczytnie spłonęło. Szkoda wynosi 10.000.000 mk.

Wyrok na morderców z Lubienia Wielkiego.

Lwów, 28. marca.

(h) Wczoraj o godz. 4 popoł. zapadł wyrok na morderców Wasylia Focielaka w Lubieniu Wielkim. Sędziowie przysięgli po dłuższej naradzie, uznali oskarżonych winnymi

tylko zabrojni i ubliżenia i ukrył na podstawie powyższego wyroku, zasądził Grodzickiego na 6 lat i Kowala na 4 lata ciężkiego więzienia. Obrona zgłosiła przelanie nieważności.

Z sali sądowej

CZY ZNOWU PANAMA CUKR?

Lwów, 24. marca.

W jednym z tutejszych dzienników pojawił się przed kilku tygodniami artykuł w sprawie zagadkowych manipulacji cukrowych, z którymi złaczono nazwisko p. R., rewidenta kolejowego z Urzędu ruchu we Lwowie i kooperatywy „Mrówka” oraz „Łączność”. Pan R. w szczególności, miał dostarczać po wyższym kooperatywom cukier z zapasów rządowych, dobijając do rządowej ceny kupna kilkadziesiąt marek polskich na 1 kilogramie. Jako prowizje dla siebie i reszty pośredników, co przy jednym wagonie mogło przynieść kilka milionów licwiarskich zysków.

Na skutek rzeczonych notatek Prokuratura odniosła się do Sadu, ażeby wdrożył dochodzenia. Istotnie też sędzia śledczy p. Z. jak nas informują — przeszukał w wymienionej sprawie sporę świadków, przeważnie ze sier. kolejowych. Ciekawymy jednak, czy na podstawie zebranego materiału będzie mógł pan prokurator wystąpić z oskarżeniem ewentualnie winnych. Utrzymują się bowiem pogłoski, że winowajcom udało się zairzeć ślady przewrotnych machinacji, tak iż ani Sad ani Prokuratura nie łatwo zdołają dojść prawdy.

OGŁOSZENIA.

WYKŁĄ W SPRAWIE UZNANIA ZA ZMARŁEGO.

T. 778/22/3. Wobec tego, że sterowana przez mnie uznana za zmarłą, Elżbieta Hof i Frimm, syn Elżbiety Hof i Szymona Frimm urodzonym 1872 r. Zostawiając ostatnio z mieszkania w Pałacu, brała udział w wojnie jako żołnierka austriacka, w p. obi. kraj. i wezwanie przeprośba żonach dochodzić powołany w 1925 r. był w czasie wzięcia do 1916 roku wszelki ślad o nim zaginiony. Można zatem przyjąć, iż zajdą warunki ustawowego uznania śmierci i myśli § 24 l. 2. u. c. wzgl. ust. z 31.3. 1918 Nr. 12. dno. Wobec tego na wniosek Marii Chy i H. fer. p. Frimm, dno. dno. i żądaję się postępowanie o uznaniu wymienionej osoby za zmarłą. Wiadomości o zagnionym należy udzielić sądowni albo adw. Dr. W. Edelmannowi Emiliowej we Lwowie, którego ustanowił się kuratorem. Zarządca przesyła się jej i prosi o podpisanie sądu o ile żyje lub w inny sposób dać znać o sobie. W 6 miesięcy od dnia ogłoszenia tego zarządzenia, jeżeli nie zjedowej sądu, a ponowny wniosek wydatkować. Orzeczenie.

Sąd okręgowy cywilny O dział VII.
Lwów, dnia 18 lutego 1923.

T. VI. 374/22/3. Zarządzenie postępowania celem udowodnienia śmierci. U banik Stanisław roluk z Dobojna, pow. Wleczka, przydzielony 1914 do 16 pułku pospolitego ruszenia według zeznań Wojciecha Pęczka poległ 1915 pod Wilkołazem, odtąd nie daje śladu życia. Gdy byt prawdopodobne, że wymieniony zmarł śmierć zarządca się postępowanie celem udowodnienia jego śmierci i ogłasza się wezwaniem, ażeby, ja dnia 30 września 1923 udzielił sądowni wiadomości o zagnionym. Po przeprowadzeniu dowodów sąd wyda orzeczenie.

Sąd okręgowy cywilny Oddział VI.
Kraków, dnia 19 lutego 1923.

T. 140/22/3. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Włodzisław Widt syn Seweryna i Bronisławy ur. 18 maja 1900 we Lwowie, ostatnio zamieszkały, brał udział w walkach Polaków przeciw bolszewikom i rzekomo zginął w bitwie pod Zadowcem 17 sierpnia 1920. Na wniosek Bronisławy Widtowej wdraża się postępowanie celem uznania wymienionej osoby za zmarłą. Wiadomości o zagnionym należy udzielić sądowni. Zaginionego wzywa się aby się jawni przed podpisaniem sądem, o ile żyje lub w inny sposób dać znać o sobie

Sąd okręgowy cywilny oddział VII.
Lwów, dnia 26 marca 1923.

T. VI. 370/22/3. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. U banik Wojciech, wyrobka z

chojęna, powiat Wleczka, przydzielony 1914 do 16 pułku strzelków, nie daje znaku życia. Gdy przyjąć należy, że zachodzi domniemanie śmierci wdraża się postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego i ogłasza się wezwaniem, aby udzielił sądowni wiadomości o zagnionym Wojciecha Urbanika wzywa się aby przed podpisaniem sądem stawił się lub w inny sposób uwiadomił o swym życiu. Sąd na ponowną prośbę po dniu 30 września 1923. Wyda orzeczenie.

Sąd okręgowy cywilny Oddział VI.
Kraków, dnia 19 lutego 1923.

T. 73/22. Jan Gałajda syn Piotra ze siedl. k. żołnierz 14 pułku strzelków zaginiony w trakcie wojny w roku 1916. Wzywa się każdego, kto w miało o nim wiadomości, aby dał znać Sądowi lub kuratorowi w Nowym Sączu do sześciu miesięcy. Po upływie czasu tego na powony wniosek będzie uznany za zmarłego a małżeństwo z Marią Hapkowicz za rozwiązane. Kuratorem jest dr. Szarka w Łanoku.

Sąd okręgowy.
Sanok, dnia 5 grudnia 1922.

T. 33/22/3. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Mich. Luckiw syn Iwana i Marii, r. 31 października 1881 w Bityczach ostatnio tw. żonem eszk był brał udział w wojnie jako żołnierz austriacki w taborach i wedle prz. prowadzonych dochodził do 1914 niema o nim wiadomości. Można zatem przyjąć iż zajdą warunki ustawowego uznania śmierci i myśli § 24 l. 2. u. c. wzgl. ust. z 18 marca 1918 Nr. 128 dno. Wobec tego na wniosek Anny Luckiw wdraża się postępowanie celem uznania wymienionej osoby za zmarłą a związku małżeńskiego uważanego na dniu 5 lutego 1905 między zagnionym a żoną ukończona i rozwiązana. Wiadomości o zagnionym należy udzielić sądowni albo adw. dr. Aleksandro. Łysiakowi we Lwowie, którego ustanowił się kuratorem oraz obrońcą wzywa się aby się jawni przed podpisaniem sądem o nie żyje lub w inny sposób dać znać o sobie. W 6 miesięcy od dnia ogłoszenia tego zarządzenia w gazecie urzędowej sąd na ponowny wniosek wyda ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy.
Lwów, dnia 17 lutego 1923.

T. 223/22. Kwik Jedrzej po Janie urodzony w Ciechanach 88 r. nie daje znaku życia. Zarządzając postępowanie celem uznania go za zmarłym i rozwiązanie w życiu małżeńskim wzywa się, aby do pół roku od ogłoszenia sądowni albo dr. Marszałowi, adwokatowi w Sieniawie, kuratorowi i obrońcy wzywa się aby udzielił wiadomości o zagnionym, poczem na ponowną prośbę wyda sąd ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy, Oddział II.
Przemyśl, 11 października 1922.

T. 706/22/3. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Antoni Bynach syn Józefa i Barbary urodzony 25 stycznia 1882 r. w Złoczowie, ostatnio we Lwowie zamieszkały, brał udział w wojnie jako żołnierz austriacki w roku 1914 dostał się do niewoli rosyjskiej, a od

1916 roku do niewoli niemieckiej. Nie daje znaku życia. Zarządzając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby do pół roku od ogłoszenia sądowni albo dr. Błazowskiemu, adwokatowi w Przemyślu, kuratorowi i obrońcy wzywa się aby udzielił wiadomości o zagnionym, poczem na ponowną prośbę wyda sąd ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy.
Lwów, 6 lutego 1923.

T. 361/22. Karolina z Barczków urodzona 1891 r. wyciebała 1911 roku do Prus i słuch o niej zaginała. Zarządzając postępowanie celem uznania go za zmarłego i rozwiązanie w życiu małżeńskim wzywa się, aby do pół roku od ogłoszenia sądowni albo dr. Błazowskiemu, adwokatowi w Przemyślu, kuratorowi i obrońcy wzywa się aby udzielił wiadomości o zagnionym, poczem na ponowną prośbę wyda sąd ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy.
Przemyśl, 30 stycznia 1923.

T. 68/22. Semko Sawa syn Piotra i Karoliny urodzona w Kurniku, żołnierz austriacki, w maju 1919 dostał się do niewoli polskiej i nie daje wiadomości o sobie. Zarządzając postępowanie celem uznania go za zmarłego i rozwiązanie w życiu małżeńskim wzywa się, aby do pół roku od ogłoszenia sądowni albo dr. Kropiwniakiem, adwokatowi w Przemyślu, kuratorowi i obrońcy wzywa się aby udzielił wiadomości o zagnionym, poczem na ponowną prośbę wyda sąd ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy.
Przemyśl, 12 czerwca 1922.

T. 175/22. Antoni Młynarski syn Jana, urodzony 1877 r. w Bystowicach, zmarł w szpitalu w Białymstoku 0 marca 1915. Zarządzając postępowanie celem uznania go za zmarłego i rozwiązanie w życiu małżeńskim wzywa się, aby do pół roku od ogłoszenia sądowni albo dr. Taborowi, adwokatowi w Przemyślu, kuratorowi i obrońcy wzywa się aby udzielił wiadomości o zagnionym, poczem na ponowną prośbę wyda sąd ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy.
Przemyśl, 18 lipca 1922.

T. 141/22. Wasyl Błozus syn Wasyla, urodzony w Wierzbianach 1889 r. jako żołnierz od 1914 r. nie daje wiadomości. Zarządzając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby do pół roku od ogłoszenia sądowni albo dr. Błazowskiemu, adwokatowi w Przemyślu, kuratorowi i obrońcy wzywa się aby udzielił wiadomości o zagnionym, poczem na ponowną prośbę wyda sąd ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy.
Przemyśl, 22 lipca 1922.

T. 937/0/10. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego Miodar Nosoko syn Grzegorz i Paraskewy, urodzony 22 maja 1886 w Dobroszowie, historyk, ostatek we Lwowie zamieszkały, brał udział w

